

ΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΟΥΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΜΕΓΑΛΟΥΣ

ΤΗΣ κ. Α. ΖΕΝΝΕΒΡΑΪ'Υ'

Η Φλωρέτα

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ.— 'Η Φλωρέτα, μιά φτωχή και μικρούλα χωρική, περνάει μιά ζωή δυστυχισμένη στο σπίτι της. 'Η μητέρα της είχε αρρωστή θαρειά και ο πατέρας της πού

α αρρώστεια της γυναίκας του τον έκανε να χάσει το θάρρος του, γκρινιάζει και τή μαλλώνει από το πρωί ως το θράδυ. Και σάν να μη φτάνουν όλ' αυτά, τούς δέρνει ή πιό μεγάλη φτώχεια. 'Η μόνη χαρά της Φλωρέτας είναι να πηγαίνει να θούση τή γίδα τους και τήν αγελάδα τους στά χωράφια, όπου συναντάει ένα μικρό θοσκό, τόν Γιάννη, και παίζει μαζί του. Σιγά-σιγά μιά στενή φιλία ένώνει τά δυο παιδιά κι' ο Γιάννης πού είναι παιδί εύπορων χωρικών, αρχίζει να νοιώθει μεγάλο ένδιαφέρον γιά τή Φλωρέτα. 'Η μητέρα της Φλωρέτας πεθαίνει κ' ή Φλωρέτα ξαναπηγαίνοντας σέ λίγες μέρες στή θοσκή, βρίσκει εκεί τόν Γιάννη με τήν αδελφή του Ρόζα. 'Η Ρόζα τήν παίρνει στο σπίτι τους κι' επειδή ή Φλωρέτα θέλει να μάη διάφορες οικιακές δουλειές, αναλαμβάνει αυτή μαζί με τήν μητέρα της να τις της διδάξη. Μιά μέρα καθώς ή Φλωρέτα βρίσκονταν στο λειθάδι μαζί με τόν Γιάννη, βλέπει ένα ωραίο σκυλάκι πού έχει χαθή, και πού, όπως φαίνεται από τόν περιλαίμιό του, ανήκει στην πλουσία κόμησσα ντέ Λάντ. 'Η Φλωρέτα τόν πηγαίνει στην έπαύλι της κομήσσης, ή οποία τήν συμπαθεί από τήν πρώτη στιγμή.

(Συνέχεια από τόν προηγούμενο)

Και ή ωραία κόμησσα φίλησε τή Φλωρέτα, έπώπτεισε μόνη της τή μαγειρίσσα ως ότου να γεμίση τόν καλάθι και κατόπιν συνώδευσε τή μικρούλα έξω και τή βοήθησε ν' άνέβη στ' άμαξι.

— Καλή άντάμωσι τήν Κυριακή, μικρούλα μου! τής φώναξε.

Τόν άλογο ξεκίνησε άμέσως καλπάζοντας κι' έπειτα από λίγη ώρα έμπαινε στο χωριό της Φλωρέτας.

Μόλις άκουσαν τά κουδουνάκια τους, όλοι βγήκαν στις πόρτες γιά να ίδουν τί συμβαίνει και, μαζί με τούς άλλους, βγήκε κι' ο Φραντί.

— Συ είσαι, Φλωρέτα, φώναξε άνήσυχος όταν είδε τόν άμαξι να σταματάη μπροστά στο σπίτι του. Μήπως έπαθες τίποτε;

— Ω, όχι, πατέρα, άπάντησε γελαστή ή μικρούλα.

Ο άμαξιάς βοήθησε τήν Φλωρέτα να κατεβή, τής έδωσε τόν καλάθι με τά τρόφιμα και ξανάφυγε άμέσως.

— Τί τρέχει, Φλωρέτα; Τί είν' αυτά; ρώτησε ο Φραντί.

Οι γείτονες μαζεύτηκαν ν' άκούσουν τί είχε συμβή.

— Βρήκα τόν σκυλάκι της κυρίας κομήσσης, πατέρα, και τής τόν πήγα στο παλάτι της. Δεν ξέρεις πόσο χάρηκε!... Τί καλή κυρία! Μου ύποσχέθηκε πώς θάρθη τήν Κυριακή να μάς δη!...

— Τύχη πού τήν έχει αυτή ή Φλωρέτα! έλεγαν οι γείτονες με σιγανή φωνή. 'Η κόμησσα δεν θα τήν αφήση έτσι... Τής άνοιξε ή τύχη της μικρής μ' αυτό τόν σκυλακι πού βρήκε!

Ε'

ΟΠΟΥ Η ΦΛΩΡΕΤΑ ΚΑΝΕΙ ΕΥΙΥΧΙΣΜΕΝΟ ΤΟΝ ΠΑΤΕΡΑ ΙΗΣ

Η Φλωρέτα μπήκε στο σπιτάκι τους κι' άρχισε να βγάξη σιγά-σιγά από τόν καλάθι τά έκλεκτά τρόφιμα πού της είχε δώσει ή κόμησσα ντέ Λάντ, κυττάζοντας συγχρόνως τόν πατέρα της γελαστή.

— Άλήθεια, μούδωσε κι' αυτό, πατέρα! είπε στο τέλος. Και τού έδωσε τόν χρυσό νόμισμα.

— Μιά λίρα! φώναξε ο Φραντί χαρούμενος. Βλέπω πώς έσύ Φλωρέτα μου, θαλθηκες να διώξης τή φτώχεια και τήν κακομοιριά άπ' τόν σπίτι μας.

Και, λέγοντας αυτά τά λόγια, φίλησε με στοργή και με συγκίνηση τή Φλωρέτα.

Σκεφτόταν ο Φραντί πώς με τή λίρα εκείνη πιθανόν να κατάφερνε τόν σπιτονοικοκύρη του να κάνει λίγο ύπομνη. Τόν Αύγουστο θα μπορούσε να τόν ξεπληρώση, άν πουλούσε τόν στάρι του. Αυτή τήν έλπίδα είχε και ήταν κάπως πιό

ήσυχος... Ποιός ξέρει, έλεγε με τόν νού του, ο Θεός είναι μεγάλος και δεν θ' αφήση να χαθούμε!...

Τήν έπομένη Κυριακή, ή Φλωρέτα ξύπνησε πολύ νωρίς και ή πρώτη της σκέψις ήταν πώς να κάνει τόν σπιτάκι τους όσο τόν δυνατόν πιό ώμορφο, άφου θα πήγαινε ή κόμησσα να τήν δη. Είχε δη πολλά, πάρα πολλά λουλούδια στο μαγαρο κι' άπ' αυτό κατάλαβε ότι ή κόμησσα ντέ Λάντ τ' άγαπούσε πολύ. Άποφασισε λοιπόν να στολίση με λουλούδια τόν φτωχικό της σπιτάκι. Κι' άκριβώς εκείνη τήν έποχή όλοι οι άγροι ήσαν γεμάτοι λουλούδια κι' ή Φλωρέτα δεν ήξερε τί να πρωτοδιαλέξη. Μάζεψε λοιπόν κάθε λογής, κόκκινα, έυσσυνιά, κίτρινα, άσπρα, γαλαζία. Ήταν σά μιά ζωγραφιά, καθώς πήγαινε στο καλυθόσπιτο, κρατώντας στην άγκαλιά της όλ' αυτά τά λουλούδια πού τήν σκέπαζαν σχεδόν όλόκληρη.

Άλλά πού να τά βάλη; Δεν είχαν γλάστρες, ούτε άνθοδουχεία, παρά μερικά πήλινα δοχεία τού γάλακτος. 'Η Φλωρέτα πήρε δυο άπ' αυτά τά δοχεία, τούς έβαλε νερό και τά ταχτοποίησε όσο πιό καλλιτεχνικά μπορούσε. 'Ηθελε να κάνουν καλή έντύπωση στην ωραία και άγαθή άρχόντισσα.

Σέ λίγο άρχισε να χτυπάη ή καμπάνα κι' ή Φλωρέτα τρέβηξε προς τήν εκκλησία γιά ν' άκούση τή λειτουργία. Τήν ίδια στιγμή, ένα κομψό άμαξι, έφτασε κι' ή μικρούλα, καθώς παραμέρισε, γιά να κάνει τόπο να περάση, είδε πώς ήταν μέσα ή κόμησσα ντέ Λάντ. "Ωστε είχε κρατήσει τόν λόγο της και πήγε όπως της τόν είχε ύποσχεθί!...

'Η κόμησσα κατέβηκε από τόν άμαξι και μπήκε μέσα στην εκκλησία. Πόσο ωραία και πόσο κομψή ήταν! Είχε ώμορφο άναστημα κι' ή μέση της ήταν δαχυλιδένια. Είχε μεγάλα και γλυκά μάτια. Και τά μαλλιά της; Ποτέ δεν είχε δη τέτοια μαλλιά ή Φλωρέτα. Τόν χρώμα τους ήταν όμοιο με τόν χρώμα τού νομίματος πού της είχε δώσει.

Λίγο πριν τελειώση ή λειτουργία, ή μικρούλα ξαναγύρισε βιαστικά στο σπιτάκι τους. Μά, καθώς ζύγωσε εκεί, άκουσε δυνατές όμιλιες... άκουσε τή φωνή τού πατέρα της, πού ήταν άλλοτε παρακλητική και άλλοτε θυμωμένη.

'Η μικρούλα άνοιξε τήν πόρτα κι' είδε μέσα τόν Γκορώ, τόν σπιτονοικοκύρη τους.

— Δεν μπορώ να περιμένω πειά, Φραντί! έλεγε. 'Η πλήρωσέ με ή φύγε!

— Κάνε λίγο ύπομνη, κύρ Γκορώ!... "Όλα μου ήρθαν, όπως ξέρεις, άνάποδα τόν τελευταίο καιρό. 'Η γυναίκα μου άρρώστησε και πέθανε. Μπήκα στα χρέη ως τόν λαιμό και δουλειές δεν υπάρχουν...

— Και τί με μέλλει έμένα; έκανε με σκληρότητα ο Γκορώ. 'Εγώ θέλω τά λεφτά μου... Άλλοιώς να μου άδειάσης τόν σπιτί...

— Πού θέλεις να πάμε, κύρ Γκορώ, ή Φλωρέτα μου κι' έγώ; 'Εδω ζήσαμε τόσα χρόνια!... Πού να πάμε; Τί να κάνουμε; Σκέψου λίγο! Μήν τόν κάνης αυτό τόν κακό!...

— Τί με νοιάζει έμένα τί θα γίνης έσύ; 'Εγώ τά λεφτά μου θέλω, τόν άκούς; Τά πολλά λόγια είναι φτώχεια...

— Δεν λυπάσαι, κύρ Γκορώ, τούς φτωχούς κι' ο Θεός θα σε τιμωρήση.

— Αυτή τήν έννοια θάρη ο Θεός!... "Εχει τόσες και τόσες σκοτούρες...

— 'Εγώ ξέρω πώς ο Θεός άργά ή γρήγορα τιμωρεί τούς κακούς. Μά τούς φτωχούς δεν τούς αφήνει να χαθούν. Λοιπόν, θα πάρης τή λίρα μου;

— Άκούς εκεί πού δεν θα τήν πάρω! Λεφτά είναι... Μά σου τόν λέω καθαρά και ξάστερα, πώς άν ως τήν έρχομένη Δευτέρα δεν μου δώσης και τά υπόλοιπα, θα σε διώξω!

Ο Φραντί γύρισε τότε προς τήν κόρη του και τής είπε:

— Φλωρέτα μου, παρακάλεσε και συ τόν κύρ Γκορώ. Μπορεί να σε λυπηθί έσένα, πού είσαι μικρούλα!

— Κύρ Γκορώ, μη μάς διώχνης! είπεν ή Φλωρέτα. Λυπήσου μας!... Θα δουλεύω κι' έγώ και θα σε πληρώσουμε...

Και ή μικρούλα έκλαιγε με λυγμούς, καθώς έλεγε τά

λόγια αυτά.

— Δεν έχω καιρό ν' ακούω τὰ θυζανιάρικα να κλαίνε! φώναξε ὁ Γκορώ. Εἶπα! Θέλω τὰ λεφτά μου ὡς τὴ Δευτέρα! Ἄλλοιῶς θὰ σὰς πετάξω ἔξω!

Καὶ ὁ σκληρὸς ἐκεῖνος ἄνθρωπος διευθύνθηκε πρὸς τὴν πόρτα. Μὰ τὴν ἴδια στιγμή φάνηκε ἡ κόμησσα ντὲ Λάντ.

Εἶχε τάχα πολλὴ ὥρα πού θρισκόταν ἐκεῖ; Εἶχε ἀκούσει τάχα τίς κουβέντες τοῦ Φραντί μετὰ τὸ σπιτονοικοκύρη του; Ἔτσι φαίνεται, ἂν ἔκρινε κανεὶς ἀπὸ τὸν περιφρονητικὸ τρόπο μετὰ τὸν ὁποῖο κύτταξε τὸν Γκορώ χωρὶς νὰ τοῦ ἀνταποδώσῃ τὸ θαυμάσιο χαιρετισμὸ του.

Παραμέρισε γιὰ νὰ τοῦ κἀνὴ τόπο νὰ περάσῃ, κι' ἔπειτα γνέφοντας στὸν ὑπῆρέτη πού τὴν συνώδευε νὰ πλησιάσῃ, τοῦ εἶπε μερικά λόγια μετὰ σιγανὴ φωνή. Ὁ ὑπῆρέτης ἔφυγε ἀμέσως κ' ἡ κόμησσα προχώρησε στὸ καλυβόσπιτο.

Ἡ φτωγὴ ἡ Φλωρέτα περιμένε μετὰ τόση συγκίνησι τὴ στιγμή αὐτὴ, καὶ νὰ πού ὅλη τῆς ἡ χαρὰ εἶχε μεταβληθῆ τώρα σὲ λύπη! Οὔτε ἔβλεπε τὰ λουλούδια τῆς πού μετὰ τόση εὐχαρίστησι καὶ φροντίδα τὰ εἶχε μαζέψει, τόσο δακρυσμένα ἦσαν τὰ μάτια τῆς.

Ἐν τούτοις προσπάθησε νὰ κρύψῃ τὴν θλίψι τῆς καὶ θέλησε νὰ δείξῃ τὴν εὐγνωμοσύνη τῆς στὴν εὐγενικὴ κυρία, ἡ ὁποία εἶχε καταδεχτῆ νὰ πάη στὸ φτωχικὸ τους.

— Ἐχετε ἓνα πολὺ χαριτωμένο κοριτσάκι, κύριε Φραντί, εἶπεν ἡ κόμησσα ντὲ Λάντ.

Καὶ παίρνοντας τὴν καρέκλα πού τῆς πρόσφερε ἡ Φλωρέτα, κάθησε χωρὶς πολλὰς διατυπώσεις.

— Ναί, εἶνε καλὸ κορίτσι, κυρία, ἀπάντησε ὁ Φραντί. Ἄν δὲν εἶχα τὴν Φλωρέτα μου, δὲν ξέρω κι' ἐγὼ τί θὰ ἔκανα...

— Ἀλλὰ εἶνε μικρὴ ἀκόμα καὶ δὲν θὰ μπορῆ νὰ σὰς βοηθήσῃ. Πηγαίνει στὸ σχολεῖο;

— Ποῦ νὰ προφτάσῃ νὰ πάη στὸ σχολεῖο, κυρία; Κάνει ἓνα σωρὸ δουλειές. Αὐτὴ ταΐζει τὴν ἀγελάδα, αὐτὴ τὴν ἀρμέγει, αὐτὴ φτιάχνει τυρί, αὐτὴ βόσκει τὴ γίδα μας, αὐτὴ μαγειρεύει, αὐτὴ συγουρίζει τὸ σπίτι... Ὅσο μικρὴ κι' ἂν εἶνε, δουλεύει σὰν τὴν καλύτερη νοικοκυρά...

— Μπράβο, κόρη μου! εἶπεν ἡ κόμησσα ντὲ Λάντ. Ἐλα κοντά μου, Φλωρέτα.

Καὶ, παίρνοντάς τὴν πλάι τῆς, τῆς ἔβιασε τὰ δυὸ χέρια καὶ τὴ ρώτησε:

— Θέλεις νὰ μάθῃς καμμιά δουλειά;

— Δὲν πιστεύω νὰ χω καιρὸ, κυρία, ἀπάντησε ἡ Φλωρέτα. Ἐπειτα ποῖος θὰ περιποιηθῆ τὸν πατέρα μου;

— Μὰ ἂν ἔχη κι' ὁ πατέρας σου μιὰ θέσι μακρὰ ἀπὸ σένα;

— Δὲν θέλω νὰ τὸν ἀφήσω μόνο... Θὰ λυπᾶται πολὺ μακρὰ μου. Δὲν εἶν' ἔτσι, πατέρα;...

Ὁ Φραντί σκούπησε δυὸ δάκρυα πού κρεμόντουσαν στὶς βλεφαρίδες του ἀπὸ τὴ στιγμή πού εἶχε φύγει ὁ Γκορώ.

— Ὡ! ναί, κυρία, εἶπε. Ἡ Φλωρέτα εἶνε τὸ δεξιὸ μου χέρι. Ὅτε στιγμή δὲν μπορῶ νὰ κἀνω χωρὶς αὐτὴν.

— Μὴν ἀνησυχῆτε, κύριε Φραντί, εἶπε μετὰ τὴ γλυκειὰ τῆς φωνὴ ἡ κόμησσα. Μὴν ἀπελπίζεσθε κι' ὅλα θὰ διορθωθοῦν. Λιθάνομαι μεγάλη συμπάθεια γιὰ τὴν κόρη σας... Νὰ μοῦ τὴν στείλετε τὴν ἐρχόμενη Πέμπτη στὸ σπίτι...

— Ἄ! κυρία... Τὴν Πέμπτη μπορεῖ νὰ φύγουμε ἀπὸ δῶ καὶ νὰ μὴ ξαναγυρῶμε πειὰ...

— Ἐ, ποῖος ξέρει, κύριε Φραντί, τί μπορεῖ νὰ γίνῃ... Ὁ Θεὸς δὲν ἀφήνει τοὺς φτωχοὺς νὰ χαθοῦν... Αὐτὸ μοῦ φαίνεται λέγατε καὶ σεῖς πρὸ ὀλίγου...

— Ἄ! τὰ ἀκούσατε λοιπὸν, κυρία;...

— Ναί, ναί... Λοιπὸν νὰ μοῦ στείλετε τὴν Φλωρέτα τὴν ἐρχόμενη Πέμπτη καὶ μὴν ἀπελπίζεσθε!...

Ἡ ὡραία κυρία σηκώθηκε καὶ φίλησε τὴ Φλωρέτα τρυφερὰ καὶ στὰ δυὸ τῆς μάγουλα. Ἐπειτα διευθύνθηκε πρὸς τὰ λουλούδια.

— Τί ὡραία πού εἶνε τὰ λουλούδια σου! εἶπε μετὰ θαυμα-

σμό. Ἐσὺ τὰ μαζέψες, μικρούλα μου;

— Ναί, κυρία... Μοῦ εἶχατε πῆ ὅτι σκοπεύατε νὰ ρηθῆτε...

— Λοιπὸν, γιὰ μένα τὰ μαζέψες;

— Ναί, μὰ δὲν ἀξίζουν γιὰ σὰς... Εἶνε φτωχικά κι' αὐτά... Ἄπεναντίας εἶνε ὡραία, ὡραιότατα... Φέρε μου τα, σὲ παρακαλῶ, στὸ ἀμάξι μου γιὰ νὰ μὴ λερῶσω τὸ φόρεμά μου.

Ἡ Φλωρέτα ἦταν εὐτυχισμένη. Ποτέ τῆς δὲν φανταζότανε ὅτι ἡ ὡραία καὶ πλουσία ἐκεῖνη ἀρχόντισσα θὰ καταδεχόταν νὰ πάρῃ τὰ λουλούδια τῆς, τὰ ὁποῖα ἐκεῖνη δὲν θὰ τολμοῦσε ποτέ νὰ τῆς προσφέρῃ.

Καὶ ὅμως, ὄχι μόνον τὰ πήρε, ἀλλὰ καὶ τὴν φίλησε. Μετὰ ποιά ἐκπληξι θὰ τ' ἀκούγε ὁ Γιάννης, ὅταν θὰ τοῦ τὰ διηγόταν!

Ἡ Φλωρέτα ἀκολούθησε τὴν κόμησσα ὡς τὸ ἀμάξι, ὅπου τὴν περιμέναν δυὸ ἄλλες κομψὲς κυρίες, φίλες τῆς.

— Τί κάνεις τόση ὥρα; τῆς φώναξαν μόλις τὴν εἶδαν.

— Ἐδῶ εἶμαι, ἔφτασα, ἀπάντησε ἐκεῖνη. Δόσε μου τὰ λουλούδια, Φλωρέτα.

Ἡ μικρούλα τῆς ἔδωσε τὰ ἄνθη. Τότε ἡ κόμησσα ἔσκυψε πρὸς τὸν ὑπῆρέτη, ὁ ὁποῖος ἔκλεινε τὴν πόρτα τοῦ ἀμαξιοῦ καὶ τὸν ρώτησε:

— Ἐγίνε ὅ,τι σοῦ εἶπα;

— Μάλιστα, κυρία κόμησσα. Ἐν τάξει...

Καὶ ὁ ὑπῆρέτης ἀνέβηκε στὴ θέσι τοῦ πλάι στὸν ἀμαξῶ. Τὰ ἄλογα ξεκίνησαν καλπάζοντας.

— Μὴ ξεχάσῃς νὰ ἔλθῃς τὴν Πέμπτη, Φλωρέτα! φώναξε ἡ κόμησσα.

Καὶ τὸ ἀμάξι χάθηκε στὴ στροφή τοῦ δρόμου.

Ἡ Φλωρέτα δὲν ἔβλεπε πειὰ τίποτε, ἀλλὰ εἶχε σταθῆ ἀκίνητη στὴ θέσι τῆς. Ξανάβλεπε μπροστά τῆς τὴν ὡραία κι' εὐγενικὰ ἐκεῖνη μορφή πού εἶχε φωτίσει τὸ σπιτάκι τους, ξανάκουγε τὴ γλυκειὰ ἐκεῖνη φωνή, ἡ ὁποία εἶχε διώξει τὴ λύπη πού τοὺς εἶχε φέρει ὁ κακὸς ἐκεῖνος κύρ Γκορώ...

Ἐβλεπε ὅτι ὅλοι οἱ ἄνθρωποι δὲν ἔμοιαζαν σ' αὐτὸ τὸν κόσμον. Ἄλλοι ἦσαν ὡραῖοι καὶ καλοὶ κι' ἔκαναν εὐτυχισμένους ὅσους τοὺς πλησίαζαν κι' ἄλλοι ἦσαν ἄσχημοι καὶ κακοὶ καὶ δὲν συλλογιζόντουσαν τίποτε ἄλλο παρὰ πῶς νὰ θλάψουν καὶ νὰ λυπήσουν τοὺς πλησίον τους.

Αὐτὰ συλλογιζόταν ἡ Φλωρέτα, ὅταν ἄκουσε μιὰ φωνὴ πίσω τῆς:

— Ἄ, νὰ ἡ κόρη τοῦ Φραντί!... Πηγαίνω στὸ σπίτι σας, παιδί μου... Μοῦ δίνεις τὸ χέρι σου νὰ πάμε μαζύ;

Ἦταν δυνατόν; Ἡ Φλωρέτα δὲν πίστευε στὰ μάτια τῆς. Ὁ ἄνθρωπος αὐ-

τὸς, πού τῆς γλυκομιλοῦσε καὶ προσπαθοῦσε νὰ χαμογελάσῃ, ἦταν ὁ κύρ Γκορώ, ὁ σπιτονοικοκύρης τους!

— Τὴν ξέρεις λοιπὸν αὐτὴ τὴν πλοῦσια κόμησσα; Ἐχεις τύχη, μικρὴ μου, γιατί σ' ἀγαπάει...

Ὁ κύρ Γκορώ βιάδιζε κοντὰ στὴν Φλωρέτα, ἡ ὁποία δὲν θέλησε νὰ τοῦ δώσῃ τὸ χέρι τῆς.

— Ὁ πατέρας σου εἶν' ἀκόμα στὸ σπίτι; τὴ ρώτησε σὲ λίγο.

— Ναί.

— Τί ξερὸ «ναί» εἶν' αὐτό. Δὲν θὰ πάθαινες τίποτε ἂν μοῦ ἔλεγες: «Ναί, κύρ Γκορώ...», ἓνα «ναί» ἀνθρώπινο, τέλος πάντων! Ἄς εἶνε ὅμως, δὲν μοῦ λές εἶνε καιρὸς πού ξέρεις τὴν κόμησσα;...

Ἡ Φλωρέτα δὲν ἀπάντησε, ἀλλὰ ἔβιασε τὸ θῆμα τῆς γιὰ νὰ φτάσῃ γρηγορώτερα.

— Μόνον νὰ κλαῖς ξέρεις, γκρινιάρικο, εἶπεν ὁ Γκορώ. Νὰ μιλάς δὲν ξέρεις. Μὰ ἔχετε τύχη ἔσεῖς πού βρήκατε τέτοιους πλούσιους καὶ φροντίζουν γιὰ σὰς.

Εἶχαν φτάσει πειὰ στὸ σπιτάκι. Ὁ Γκορώ ἔσπρωξε τὴν πόρτα.

— Νὰ, Φραντί, εἶπε μπαίνοντας μέσα, ἀλλαξά γνώμη. Ἄφοῦ ἔχεις τέτοιους πλούσιους φίλους καὶ σὲ προστατεύουν, δὲν κάνει νὰ μοῦ δίνῃς πειὰ τίποτε. Νὰ ἡ ἐξόφλησις...

— Τί ὡραία πού εἶνε τὰ λουλούδια!

— Τί, με κοροϊδεύεις; Έκανε ο Φραντί.
— Έγώ δέν κοροϊδεύω τούς ανθρώπους πού με πληρώνουν. Έπληρα τὰ έξήντα μου φράγκα και ξεοφλήσαμε...

— Μά ποιός σε πλήρωσε;
— Τί σε νοιάζει; Πάρε τήν έξοφλησι έσύ. Άλήθεια, καλέ μου Φραντί, δέν με συσταίνεις στο άρχοντόσπιτο τής κόμησας νά τούς δίνω κόττες, αυγά, βούτυρο, ό,τι θέλουν... Κάνε λόγο για μένα άφού σ' έχουν πάρει από καλό ματι...

— Πρίν από λίγο ακόμα ήθελες νά με διώξης από τό σπίτι σου και νά με πετάξης στους δρόμους, κύρ Γκορώ, και τώρα έχεις μούτρα νά μου ζητάς και χάρι; Άκόμα δέν πρόφτασα νά ξεχάσω τόν άσπλαχνό σου τρόπο...

— Καλά, καλά... Μή θυμώνης, Φραντί... Άν θέλεις μόνο κάνε μου αυτή τή χάρι...

Και ο Γκορώ βγήκε έξω, κλείνοντας τήν πόρτα πίσω του. Όταν ξμειναν μόνοι, ο Φραντί άγκάλιασε τήν κόρη του και τής είπε τρυφερά:

— Δέν σου τό έλεγα έγώ, Φλωρέτα μου, πώς έσύ θα διώξης τήν κακομοιριά από τό σπίτι μας; Και σήμερα πάλι έσύ με γλύτωσες άπ' τούς πέντε δρόμους πού θα μάς πέταγε ο νοικοκύρης μας.

— Η κυρία κόμησα, πατέρα, μάς έκανε αυτή τήν καλωσύνη. Τήν είδα νά μιλάη στον ύπρητέη της και τόν έστειλε, μου φαίνεται, νά πληρώση τόν κύρ Γκορώ...

Η Φλωρέτα δίστασε μιά στιγμή και έπειτα πρόσθεσε:

— Πατέρα, σήμερα πού είμαστε ευτυχισμένοι, μου κάνεις μιά χάρι;

— Λέγε, παιδί μου... Ό,τι θέλεις...

— Έλα νά πάμε κ' οί δυό μας νά ιδούμε τή μητέρα του Γιάννη... Δέν ξέρεις τί καλοί άνθρωποι πού είνε όλοι τους!

— Και δέν μου λές, ποιά είν' αυτή ή μητέρα του Γιάννη;

— Είνε μιά καλή νοικοκυρά. Ο άντρας της έχει ένα σωρό χωράφια. Αυτή μου έμαθε ό,τι ξέρω και θα μου μάθη κι' άλλα ακόμα...

— Άφού είν' έτσι, άς πάμε, δέν σου χαλάω τό χατήρι.

Πόσο ωραίο περίπατο έκανε ή Φλωρέτα τήν ήμέρα εκείνη, κρατώντας τόν πατέρα της από τό χέρι. Ήταν πολύ σοβαρή και μιά μόνο έπιθυμία είχε: ήθελε ν' άγαπήση ο πατέρας της τούς φίλους της, άν και δέν ήταν δυνατόν νά γίνη άλλοιώς, άφού όλοι του είχαν φανή χρήσιμοι πρίν άκόμα τόν γνωρίσουν... Έκτός αυτού, άγαπούσαν τόσο πολύ τή μικρή του Φλωρέτα και αυτή τούς άγαπούσε τόσο πολύ, ώστε χωρίς άλλο κι' αυτός θα τούς άγαπούσε.

Τή στιγμή πού έπρόκειτο νά στρίψουν στο δρόμο τής άγροικίας, ένας μεγαλόσωμος σκύλος έτρεξε κι' άκουμπώντας τὰ πόδια του στους ώμους τής Φλωρέτας, άρχισε νά τής γλύφη τό πρόσωπο. Ο πατέρας της έτοιμάστηκε νά τόν διώξη.

— Είν' ο Πιστός, πατέρα! Μήν τόν πειράξης!...

Άλλά ο Πιστός δέν ήταν μόνος. Πίσω του έρχόταν ο Γιάννης, ο όποιος, όταν είδε τή Φλωρέτα μ' έναν άγνωστο, στάθηκε.

— Έλα, Γιάννη, πλησίασε, του είπε εκείνη. Είνε ο πατέρας μου. Θέλει νά σάς γνωρίση όλους σας και νά σάς ευχαριστήση για τήν άγάπη πού μάς έχετε. Τόν έφερα σήμερα, γιατί είμαστε πολύ ευχαριστημένοι και δέν μπορώ νά νοιώσω τή χαρά μακριά από σάς.

ΣΤ'

ΓΕΛΙΑ ΚΑΙ ΔΑΚΡΥΑ

Ο Φραντί όσο πλησίαζε στήν άγροικία του Γιάννη, τόσο τήν θαύμαζε. Τά χωράφια ήταν καλλιεργημένα όπως πρέπει, ή αύλή τής άγροικίας, στήν όποία μπήκαν σε λίγο, κατακάθαρη, παντού θασίλευε ή τάξι και τό νοικοκυριό. Τό σπίτι ήταν μεγάλο, χτισμένο με άσπρες πέτρες. Μιά

τριανταφυλλιά γεμάτη τριαντάφυλλα, σκέπαζε τό ένα μέρος του. Στο άλλο σκαρφάλωνε ένα καταπράσινο άμπελόκλημα πού έφτανε ως τή στέγη.

Μόλις άκουσαν τή φωνή τής Φλωρέτας έτρεξαν όλοι στήν πόρτα, αλλά στάθηκαν βλέποντας τόν άγνωστο πού τή συνώδευε.

— Είνε ο πατέρας μου, κυρά Νταμάρ, είπε ή Φλωρέτα στή μητέρα του Γιάννη, και ήρθε νά σάς πη ευχαριστώ για τὰ καλά πού μάς κάνατε...

Και ή μικρούλα άγκάλιασε τήν καλή οικοδέσποινα και τή φίλησε με διάχυσι.

Οί χωρικοί, ως ότου νά γνωριστούν, είνε σοβαροί μεταξύ τους και μιλάνε πολύ λίγο. Άλλά οί γονείς του Γιάννη ήξεραν ότι ο πατέρας τής μικρής τους φίλης είχε οικονομικές στενοχώριες, κι' αυτοί, σαν πλουσιώτεροι πού ήσαν, του έδειξαν μεγάλη καλωσύνη κι' ευγένεια για νά μη φανούν ότι τάχα δέν τόν καταδεχόντουσαν.

Του είπαν νά καθήση κι' ο πατέρας του Γιάννη, πού συνήθιζε τις Κυριακές νά μένη πάντα στο σπίτι, πήγε κι' έφερε άπ' τό υπόγειο μιά μποτίλια σπιτικό κρασί. Οί δυό άντρες άρχισαν νά πίνουν, ένω τὰ παιδιά έτρεξαν έξω νά παίξουν.

— Έχεις πολύ καλό κορίτσι, κύρ Φραντί! είπε ή μητέρα του Γιάννη. Δέν ξέρεις πόσο τό αγαπώ!... Δέν τό ξεχωρίζω από δικό μου παιδί...

— Είσαι πολύ καλή γυναίκα, κυρά Νταμάρ, μά ή άλήθεια είνε πώς κ' ή Φλωρέτα είνε πολύ καλό κορίτσι.

— Όταν θα μεγαλώση, θα γίνη πρώτης τάξεως νοικοκυρά.

Η κουβέντα εξακολούθησε έτσι κ' ή ώρες πέρασαν γρήγορα. Ο Φραντί κ' ή κόρη του ξμειναν κατά παράκλησιν όλων και έφαγαν στήν άγροικία και τό βράδυ ξαναγύρισαν στο σπίτι τους πολύ ευχαριστημένοι.

Ο πατέρας του Γιάννη είχε δώσει δουλειά στον Φραντί με καλό μεροκάματο για όλο τό καλοκαίρι. Έτσι τό καθημερινό τους ήταν εξασφαλισμένο και δέν είχαν πειά φόβο ούτε νά πεινάσουν, ούτε νά χρεωθούν.

— Θα σου κάνω ένα φορεματάκι, Φλωρέτα μου, είπε ο Φραντί στο δρόμο στήν κόρη του, γιατί αυτό πού σουδωσε ή γειτόνισσα θα σε ζεσταίνη πολύ μ' αυτές τις καλοκαιριάτικες ζέστες. Θέλω νά χαρής κι' έσύ λίγο!

Τήν έρχόμενη Πέμπτη, ή Φλωρέτα πλύθηκε καλά και παρακάλεσε τήν καλή τους γειτόνισσα νά τής πλέξη τὰ μαλλιά. Ήσαν δέ τόσο μακριά τὰ μαλλιά τής Φλωρέτας, ώστε τής έπεφταν ως τὰ γόνατα και τό χρώμα

τους ήταν άπαράλλαχτο με τής κομήσης ντε Λάντ. Η μικρούλα ξεσκόνισε τή μαύρη της φουσιτίσα, αλλά δέν είχε ούτε κάλτσες, ούτε παπούτσια. Τά ποδαράκια της ήσαν πολύ καθαρά κ' ή φτέρνες της τριανταφυλλένιες, αλλά ήξερε ότι ή σκόνη του δρόμου θα τὰ λέρωνε... Ω! πόσο θα ήθελε νά είχε ένα ζευγάρι παπουτσάκια!

Τέλος ξεκίνησε...

Έλπιζε νά συναντήση στο δρόμο της τό Γιάννη, γιατί του είχε πη ότι στις δυό θα πήγαινε στο μέγαρο.

Πραγματικά, ο άγαπημένος της Γιάννης τήν περιμενε.

Είχε τόσα πράγματα νά τής πη!...

Μολονότι χθές ακόμα ήσαν μαζί, νόμιζαν κ' οί δυό ότι είχαν νά δούν μιά βδομάδα ο ένας τόν άλλο.

— Κάθισε νά ξεκουραστής λίγο, Φλωρέτα... Είσαι καταϊδρωμένη και κατακόκκινη, τής είπε ο Γιάννης.

Και τής σκούπισε με τό μαντήλι του τό ιδρωμένο της πρόσωπο. Ούτε καπέλλο, ούτε όμπρέλλα είχε ή δυστυχισμένη Φλωρέτα και ο μεσημβρινός ήλιος του Ίουνίου δέν άστειεύεται.

— Νά πάρε τό καπέλλο μου, τής είπε ο Γιάννης.

Τής τό φόρεσε και του φάνηκε τόσο νόστιμη έτσι, ώστε άρχισε νά γελάη.

(Άκολουθεί)

Έπάνω: Η Φλωρέτα και ή κόμησα ντε Λάντ

Κάτω: Ο Γιάννης κ' ή Φλωρέτα.